

Huvudman

Hudiksvalls kommun
kommun@hudiksvall.se

Beslut

Datum 2026-02-10
Dnr SI 2023:7198 och 2025:9852
Sida 1 (8)

Ärendet

Tillsyn av grundskola Ede skola F–6 och Ede skola 7–9 i Hudiksvalls kommun; nu fråga om uppföljning av beslut den 13 februari 2025

Beslut

Skolinspektionen avslutar ärendet.

Om ärendet

Skolinspektionen inledde höstterminen 2023 en tillsyn av Ede skola i Hudiksvalls kommun. Vid denna tidpunkt var Ede skola en skolenhet som omfattade förskoleklass och grundskolans årskurs 1–9. Skolinspektionen beslutade den 11 april 2024 att förelägga Hudiksvalls kommun att vid vite om 1 500 000 kronor senast den 11 oktober 2024 vidta åtgärder för att avhjälpa brister rörande undervisningstid, undervisning under ledning av lärare, särskilt stöd samt utredning av frånvaro. Vidare beslutade Skolinspektionen att förelägga Hudiksvalls kommun att vidta åtgärder för att avhjälpa brister rörande studiehandledning på modersmålet.

I uppföljning av beslutet från den 11 april 2024 konstaterade Skolinspektionen att huvudmannen avhjälpt några brister men att flera brister kvarstod. Skolinspektionen beslutade den 13 februari 2025 att på nytt förelägga Hudiksvalls kommun, nu vid vite om 2 000 000 kronor, att senast den 26 september 2025 vidta åtgärder för att avhjälpa brister rörande särskilt stöd och utredning av frånvaro. Skolinspektionen bedömde att bristerna utgjorde ett allvarligt missförhållande.

Inför läsåret 2025/26 beslutade Hudiksvalls kommun att dela Ede skola i två skolenheter, Ede skola F–6 som omfattar förskoleklass och årskurserna 1–6 samt Ede skola 7–9 som omfattar årskurserna 7–9. Uppföljningen av Skolinspektionens beslut från den 13 februari 2025 hanteras därför i två ärenden, ett för varje skolenhet.¹ Detta beslut gäller för båda skolenheterna. I beslutet behandlas skolenheterna ibland sammanhållet och då används benämningen Ede skola eller enbart skolan.

Skolinspektionen har i nu aktuella ärenden tagit ställning till om Hudiksvalls kommun har följt föreläggandet vid vite från den 13 februari 2025 och om påtalade brister har avhjälpits.

¹ Ärendet för Ede skola F–6 har diarienummer 2023:7198 och ärendet för Ede skola 7–9 har diarienummer 2025:9852.

Hudiksvalls kommun har den 25 september 2025 inkommit med en redovisning av vidtagna åtgärder. Hudiksvalls kommun har även inkommit med begärda kompletteringar under oktober 2025. Skolinspektionen har genomfört ett besök på de två skolenheterna den 2–4 december 2025. Under besöket genomfördes intervjuer med elever, lärare, specialpedagoger, speciallärare, kuratorer, närvarokoordinator, tillförordnad rektor för Ede skola F–6 och rektor för Ede skola 7–9. Som en del av tillsynen har även dokumentation angående särskilt stöd och frånvaro granskats.

Huvudmannen har yttrat sig över allt material av betydelse för beslutet.

I samband med Skolinspektionens uppföljning har det inkommit uppgifter om bristande trygghet och studiero vid skolan. Skolinspektionen har därför i samband med besöket på skolan ställt frågor till elever och kuratorer om tryggheten och studieron, samt gjort två lektionsobservationer i en årskurs. Skolinspektionen har därefter gjort ställningstagandet att inte utreda dessa uppgifter vidare.

Motivering av beslutet

Särskilt stöd

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Informera om rutiner för att anmäla behov av särskilt stöd

Av huvudmannens redovisning framgår att personal på skolan vid tillfällen i mars, juni och augusti 2025 har informerats om rutinen för att anmäla till rektor att en elev kan vara i behov av särskilt stöd. Vid informationstillfället i mars dokumenterades personalens närvaro och i april 2025 var det en genomgång för personal som var frånvarande vid informationstillfället i mars.

Lärare, specialpedagogisk personal och rektorerna på båda skolenheter uppger att det har genomförts informations- och utbildningsinsatser kring rutinen för att anmäla att elever kan vara i behov av särskilt stöd. Detta har skett vid flera tillfällen på vårterminen 2025 och höstterminen 2025. Det är rektor och specialpedagog för Ede skola 7–9 som hållit i passen. Lärare uppger att de även har fått individuell hjälp av specialpedagogen angående hur de ska göra för att anmäla elever som kan ha behov av särskilt stöd. Rektorn på Ede skola 7–9 uppger att det har börjat en ny lärare på skolan och att läraren fick en egen genomgång med specialpedagogen. Såväl lärare, specialpedagogisk personal som rektorer uppger att det har blivit tydligare för lärarna hur de ska göra en anmälan och att rutinen för att anmäla elever i behov av särskilt stöd fungerar bättre än tidigare.

Starta utredning om särskilt stöd efter anmälan samt fatta beslut efter genomförd utredning

Av huvudmannens redovisning framgår att det under perioden den 13 februari till den 19 september 2025 (redovisningsperioden i Skolinspektionens beslut) inkom 19 anmälningar om att en elev kan behöva särskilt stöd. Av redovisningen framgår att det för 18 av de 19 anmälningarna startades en utredning om behov av särskilt stöd samma dag som anmälan inkom. För en av de 19 eleverna startades utredningen en vecka efter att anmälan inkom. Enligt huvudmannen har det i samtliga utredningar om särskilt stöd skett samråd med elevhälsan.

Ede skolas lärare, specialpedagoger och speciallärare uppger att ifall extra anpassningar inte räcker för en elev så kan läraren anmäla behov för utredning av särskilt stöd genom att lyfta eleven till elevhälsoteamet eller fylla i en blankett. Lärarna på Ede skola F-6 säger att "de lämnar ansökan om särskilt stöd som rektorn ska godkänna", samt att "de ansöker om att få starta åtgärdsprogram för en elev".

Specialpedagogen, specialläraren och lärare på Ede skola 7-9 uppger att det inte alltid startas en utredning om särskilt stöd när en anmälan har gjorts. Det kan vara så att läraren i stället måste jobba mer med extra anpassningar. Specialpedagogen på Ede skola F-6 uppger dock att det under höstterminen 2025 aldrig skett att en anmälan om särskilt stöd lämnats tillbaka till lärarna med besked om att de ska fortsätta med extra anpassningar.

Tillförordnad rektor på Ede skola F-6 uppger att en utredning om särskilt stöd enligt skolans rutin ska starta efter en anmälan. Rektor på Ede skola 7-9 uppger att de är på god väg med att implementera rutinen för anmälan och utredning om särskilt stöd. Tidigare fanns en uppfattning hos flera lärare att de skulle anmäla om särskilt stöd så snart en elev riskerade att inte nå målen i ett ämne, det vill säga innan lärarna hade provat att ge stöd i form av extra anpassningar. I dessa fall startades inte en utredning om särskilt stöd utan ärendet skickades tillbaka till lärarna för att de först skulle prova extra anpassningar. De har bland personalen pratat om skillnaden mellan extra anpassningar och särskilt stöd. När lärarna nu gör en anmälan om särskilt stöd så har lärarna först provat extra anpassningar och anmälan leder till att en utredning om särskilt stöd startas. I ett fåtal fall har lärare anmält utredningsbehov utan att de först har provat stöd i form av extra anpassningar, uppger rektor på Ede skola 7-9.

Av huvudmannens redovisning framgår att det under redovisningsperioden fattades beslut om åtgärdsprogram för 12 elever och beslut om att inte upprätta åtgärdsprogram för 13 elever. Utredningarna om särskilt stöd som föregick besluten tog från några veckor och upp till sex månader att genomföra.

Lärare, specialpedagogisk personal och rektorerna på de två skolenheterna uppger att en utredning om särskilt stöd inleds med att lärarna gör en pedagogisk kartläggning. Därefter hjälper specialpedagogen till att sammanställa och analysera materialet. När en pedagogisk kartläggning och en analys har genomförts fattar rektorn beslut om åtgärdsprogram eller att inte upprätta åtgärdsprogram. Specialpedagogerna på de båda skolenheterna uppger att en utredning om särskilt stöd tar omkring 2–3 veckor att genomföra. Lärare uppger att en utredning om särskilt stöd tar allt från några veckor till några månader att genomföra.

Rättslig reglering

Huvudmannen ska se till att all personal i den verksamhet som huvudmannen har ansvar för enligt denna lag har nödvändiga insikter i de föreskrifter som gäller för skolväsendet, och att personalen som har hand om utbildningen i den verksamhet som huvudmannen har ansvar för enligt denna lag ges möjligheter till kompetensutveckling (2 kap. 34 a § skollagen).

Om det kan befaras att en elev inte kommer att uppfylla de betygskriterier eller kriterier för bedömning av kunskaper som minst ska uppfyllas, trots att stöd har getts i form av extra anpassningar inom ramen för den ordinarie undervisningen ska detta anmälas till rektorn. Detsamma gäller om det finns särskilda skäl att anta att sådana anpassningar inte skulle vara tillräckliga. Rektorn ska se till att elevens behov av särskilt stöd skyndsamt utreds. Behovet av särskilt stöd ska även utredas om eleven uppvisar andra svårigheter i sin skolsituation. Samråd ska ske med elevhälsan, om det inte är uppenbart obehövligt. Om en utredning visar att en elev är i behov av särskilt stöd, ska han eller hon ges sådant stöd. Stödet ska ges med utgångspunkt i elevens utbildning i dess helhet, om det inte är uppenbart obehövligt (3 kap. 7 § skollagen).

Ett åtgärdsprogram ska utarbetas för en elev som ska ges särskilt stöd. Av programmet ska behovet av särskilt stöd och hur det ska tillgodoses framgå. Av programmet ska det också framgå när åtgärderna ska följas upp och utvärderas och vem som är ansvarig för uppföljningen respektive utvärderingen. Eleven och elevens vårdnadshavare ska ges möjlighet att delta när ett åtgärdsprogram utarbetas. Åtgärdsprogrammet beslutas av rektorn. Om en utredning enligt 7 § visar att eleven inte behöver särskilt stöd, ska rektorn eller den som rektorn har överlåtit beslutanderätten till i stället besluta att ett åtgärdsprogram inte ska utarbetas (3 kap. 9 § skollagen).

Skolinspektionens bedömning

Av ovan redovisade omständigheter framkommer inte annat än att skolan uppfyller författningarnas krav vad gäller arbetet med särskilt stöd.

Huvudmannen har vidtagit åtgärder så att skolans rutiner för hur personal ska anmäla till rektorn att en elev kan vara i behov av särskilt stöd är kända och implementerade för skolpersonalen. Personal på de båda skolenheterna har deltagit vid informations- och utbildningsinsatser både under vårterminen och höstterminen 2025. Det har genomförts extra informationstillfällen för personal som inte kunnat närvara vid en genomgång och för ny personal som tillkommit under perioden.

Vidare framgår att när en anmälan om behov av särskilt stöd inkommer till rektorn så startas en utredning om särskilt stöd, samt att det i utredningar om särskilt stöd sker samråd med elevhälsan. Det har på skolan skett ett arbete med att tydliggöra för lärarna skillnaden mellan extra anpassningar och särskilt stöd, samt i vilket skede en anmälan om utredningsbehov för särskilt stöd ska göras. Även om det har blivit tydligare för lärarna hur de ska gå till väga så framkommer att det alltjämt finns olika uppfattningar hos personalen om vad en anmälan om särskilt stöd innebär och att alla anmälningar inte leder till att en utredning om särskilt stöd startas. Enligt en rektor kan det i ett fåtal fall ha skett att anmälan inte lett till att utredning startas, medan det enligt en specialpedagog inte har skett under höstterminen 2025. Skolinspektionen vill här påtala vikten av att skolan fortsätter arbetet med att tydliggöra för personalen vad bestämmelserna om extra anpassningar och särskilt stöd innebär samt vad en anmälan om utredningsbehov för särskilt stöd syftar till. När en anmälan om utredningsbehov väl görs är rektorn skyldig att starta en utredning om särskilt stöd.

Skolinspektionen konstaterar slutligen att det av såväl huvudmannens redovisning som av intervjuer med lärare, specialpedagogisk personal och rektorer framgår att när utredningar om särskilt stöd har genomförts så fattar rektorn beslut om åtgärdsprogram eller att inte upprätta åtgärdsprogram.

Skolinspektionen bedömer sammantaget att huvudmannen har vidtagit åtgärder i enlighet med föreläggandet och att påtalade brister har avhjälpats. Ärendet ska därför avslutas i denna del.

Utredning av frånvaro

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Av huvudmannens redovisning framgår att det på Ede skola inlett frånvaroutredningar för 22 elever under redovisningsperioden den 13 februari till den 19 september 2025. Ett fåtal av dessa frånvaroutredningar inleddes dagen innan redovisningsperiodens slut. För övriga frånvaroutredningar har samråd skett med eleven och elevens vårdnadshavare samt elevhälsan. Det framgår även vidtagna åtgärder för

dessa elever i syfte att minska frånvaron. För någon elev bedömdes det vara uppenbart obehövt att inleda frånvaroutredning.

Lärare, kuratorer och rektorer vid båda skolenheter uppger att närvaroarbetet fungerar mycket bättre än tidigare. Lärare beskriver exempelvis närvaroarbetet som "gediget och strukturerat" medan en rektor uppger att det är "gigantisk skillnad jämfört med tidigare". Skolan har tillförts en ny tjänst, en närvarokoordinator som från början huvudsakligen arbetade mot Ede skola 7-9 men som under höstterminen 2025 alltmer även arbetar mot Ede skola F-6.

Lärare, kuratorer, närvarokoordinator och rektorer beskriver hur närvaroarbetet går till. Första dagen varje ny månad tar närvarokoordinatören ut frånvarostatistik för alla skolans elever. Närvarokoordinatören och de två kuratorerna har sedan ett möte där de analyserar all frånvaro. Närvarokoordinatören har även varje månad möten med mentorerna för alla klasser och årskurser. Då går de igenom frånvarostatistiken och vad som gäller för respektive elev i arbetet med att främja närvaro. Dessa möten har pågått sedan förra läsåret på Ede skola 7-9. Närvarokoordinatören uppger att arbetssättet har fungerat bra och därför infördes liknande möten med mentorerna på Ede skola F-6 mot slutet av höstterminen 2025. Närvarokoordinatören dokumenterar löpande vilket steg varje elev är på i närvarorutinen, när frånvaroutredning startas, vilka åtgärder som sätts in för att främja närvaro med mera.

Lärare, kuratorer, närvarokoordinator och rektorer uppger att huvudmannens närvarorutin följs. Ifall en elev har över 15 procent frånvaro en månad ringer mentorn till elevens vårdnadshavare för att kontrollera orsaken till frånvaron. Det som framkommer i samtalet dokumenteras. Ifall det finns oro för elevens frånvaro eller om frånvaron fortsätter nästa månad så startas en frånvaroutredning. Då genomförs samtal med vårdnadshavare och elev för att ta reda på vad som orsakar frånvaron och komma fram till åtgärder som kan förbättra närvaron. Utredningen dokumenteras och närvarokoordinatören rapporterar till huvudmannen vilka frånvaroutredningar som har startats. Ifall åtgärderna inte får effekt och eleven har upprepade eller längre frånvaro ytterligare en månad görs en fördjupad frånvaroutredning. Det är oftast mentorn som gör frånvaroutredningen men det kan även vara annan personal från skolan beroende på vem som har bäst kontakt med eleven. Efter behov kan kurator, närvarokoordinator eller annan personal inom elevhälsan bidra i en frånvaroutredning, hålla i genomförandet av en frånvaroutredning och/eller ingå som en del av åtgärderna för att förbättra en elevs närvaro.

Kuratorer och närvarokoordinator uppger att det har gjorts fler frånvaroutredningar än huvudmannen redovisat. Detta eftersom frånvaroutredningar även inletts före och efter Skolinspektionens

redovisningsperiod. Lärare uppger att de känner till orsaken till alla elevers frånvaro.

Lärare, kuratorer, närvarokoordinator och rektorer berättar att skolan sätter in åtgärder för att främja närvaron, både för enskilda elever och på gruppnivå. Kuratorerna berättar att de på skolan blivit bättre på det förebyggande arbetet och på att fånga upp frånvaroproblematik tidigt. De ser även viss förbättring av närvaron totalt sett på skolan.

Närvarokoordinatören uppger att Ede skola 7–9 har tre anställda trygghetspersoner med fokus på varsin årskurs. Trygghetspersonerna finns för eleverna i korridorerna och gör även ett omfattande arbete med elever som är hemmasittare, exempelvis genom att träffa elever utanför skolan för att försöka få eleverna tillbaka till skolan. Andra exempel på närvarofrämjande åtgärder som skolan gjort är bland annat att de haft temadagar och infört frukost på skolan för de elever som vill.

Rättslig reglering

En elev i förskoleklassen eller grundskolan ska delta i den verksamhet som anordnas för att ge den avsedda utbildningen, om eleven inte har giltigt skäl att utebli. Om en elev i förskoleklassen eller grundskolan utan giltigt skäl uteblir från den obligatoriska verksamheten, ska rektorn se till att elevens vårdnadshavare samma dag informeras om att eleven har varit frånvarande (7 kap. 17 § skollagen).

Om en elev har upprepade eller längre frånvaro från den verksamhet som avses i 17 § ska rektorn, oavsett om det är fråga om giltig eller ogiltig frånvaro, se till att frånvaron skyndsamt utreds om det inte är obehövligt. Utredningen ska genomföras i samråd med eleven och elevens vårdnadshavare samt med elevhälsan. Om förutsättningarna för en utredning om särskilt stöd enligt 3 kap. 7 § är uppfyllda ska även en sådan utredning inledas. När en utredning om en elevs frånvaro har inletts ska rektorn se till att frånvaron snarast anmäls till huvudmannen (7 kap. 19 a § skollagen).

Huvudmannen ska se till att eleverna i huvudmannens förskoleklass, grundskola och anpassad grundskola fullgör sin skolgång (7 kap. 22 § skollagen).

Skolinspektionens bedömning

Av ovan redovisade omständigheter framkommer inte annat än att skolan uppfyller författningarnas krav vad gäller arbetet med utredning av frånvaro.

Huvudmannen har vidtagit åtgärder så att en utredning om en elevs frånvaro inleds när en elev bedöms ha upprepade eller längre frånvaro.

Utredningen genomförs i samråd med eleven och elevens vårdnadshavare. Skolans kuratorer deltar varje månad i analys av frånvarostatistik och elevhälsans personal både bidrar i frånvaroutredningar och håller i genomförandet av frånvaroutredningar. Skolinspektionen bedömer att frånvaroutredningarna genomförs i samråd med elevhälsan.

Skolinspektionen bedömer vidare att det på skolan, när en elevs frånvaro har utretts, vidtas åtgärder för att eleven ska öka sin närvaro. Skolan arbetar också med olika insatser på gruppnivå för att främja elevernas närvaro generellt.

Skolinspektionen kan också konstatera att det nya arbetssättet kring elevers frånvaro implementerades tidigare på Ede skola 7–9 än på Ede skola F–6. Det är därför särskilt viktigt att Ede skola F–6 fortsätter arbetet med att utreda och sätta in åtgärder vid frånvaro, för att säkerställa att elevernas rätt till utbildning tillgodoses.

Skolinspektionen bedömer sammantaget att huvudmannen har vidtagit åtgärder i enlighet med föreläggandet och att påtalade brister har avhjälpats. Ärendet ska därför avslutas i denna del.

X Joakim Blomberg

Beslutsfattare

Signerat av: Joakim Blomberg

X Terje Holand

Föredragande

Signerat av: Terje Holand

I ärendets slutliga handläggning har även utredare Jessika Andersson och utredare Caroline Rönnegård medverkat.